

PLAN I PROGRAM RADA

J.U. KANCELARIJE ZA MLADE NOVI
PAZAR

ZA 2024. GODINU

Ozbiljnost svakog grada u nameri da se suštinski reformiše najpre se može uočiti u njenom odnosu prema jednoj od najranjivijih socijalnih grupa – omladini. Strategija svake države je da omogući mladima ostvarenje njihovih životnih planova i pruži pomoć pri pronalaženju svog mesta u društvu. Spremnost lokalnih samouprava da zajedno sa Ministarstvom omladine i sporta rade na poboljšanju kvaliteta života mladih je jedini put ka poboljšanju života mladih u svim delovima naše zemlje.

Prema preporuci Ministarstva omladine i sporta, Kancelarija za mlade je najvažniji mehanizam za implementaciju Nacionalne strategije za mlade Vlade Republike Srbije na lokalnom nivou, gde mladi ljudi mogu da se, uz sistematsko planiranje, okupljaju, integrišu, neformalno edukuju, iskažu, osnuju udruženja, realizuju svoje ideje i da kroz nju pronađu željenu praksu koju poslodavci traže, preporučujemo da pronađete model u okviru kog bi Kancelarija za mlade radila i funkcionisala, što je od velike važnosti za mlade ljude koji žive u Novom Pazaru.

Od aprila 2009. godine sastavni deo odeljenja za društvene delatnosti Gradske uprave Novi Pazar čini odsek za mlade – Kancelarija za mlade. Nakon tri godine rada, Kancelarija za mlade je postala jedna od najboljih Kancelarija u Srbiji, što potvrđuje i nagrada MLADI GRAD 2011. Sve raznovrsniji omladinski program, edukacije, promocije, tribine, osnivanje centra za karijerno vođenje i volonterskog centra, kao i stvaranje mogućnosti da se obezbede veća novčana sredstva od raznih donatora ukazuju na neophodnost promene statusa Kancelarije za mlade Novi Pazar, radi celovitijeg i delotvornijeg obavljanja delatnosti.

Kancelariju za mlade Novi Pazar je bilo neophodno odvojiti u samostalnu ustanovu u oblasti mladih, čime je Grad Novi Pazar i u ovoj oblasti pratio savremene tokove i procese razvoja života i rada na svojoj teritoriji. Nacionalna asocijacija kancelarija za mlade je kao svoj prioritetni zadatak odredila pružanje stručne, materijalne i tehničke podrške lokalnim vlastima koje su formirale lokalne kancelarije za mlade.

Mladi imaju pravo, a trebalo bi da imaju i priliku, da punopravno učestvuju u odlukama koje utiču na njihov život, a koje se donose na lokalnom nivou. Mlade takođe treba podržati i pružiti im priliku da se uključe u sve vrste aktivnosti koje doprinose rešavanju problema sa kojima se susreću i koje doprinose poboljšanju kvaliteta njihovog života u zajednici u kojoj žive. Ako želimo da ostvarimo ovaj cilj, potrebno je da uzmemo u obzir sve raznolike potrebe mladih, okolnosti u kojima žive, kao i snove i nade vezane za budućnost. Lokalne vlasti pritom imaju veoma značajnu ulogu budući da su najbliže mladima.

Kroz delovanje Kancelarije za mlade Novi Pazar poseban akcenat delovanja je usmeren na:

- Sprovođenje i praćenje Nacionalne politike, Nacionalne strategije za mlade, Strategije za mlade grada Novog Pazara i akcionih planova i programa u oblastima koji se tiču mladih,
- podsticanje omladinskog organizovanja i udruživanja;
- pospešivanja učešća mladih u društvenim procesima;
- ostvarivanje i zaštitu interesa mladih;
- iniciranje, praćenje i usklađivanje stručnih i administrativnih poslova organa državne uprave u planiranju, podsticanju i sprovođenju društvene brige o mladima, posebno u oblastima zdravlja,

preduzetništva i zapošljavanja, obrazovanja, kulture i stvaralaštva, socijalnog položaja i bezbednosti mladih, sprečavanja zloupotreba i ostvarivanja prava mladih;

- saradnju sa omladinskim organizacijama i udruženjima po pitanju organizovanja gradskih, nacionalnih i međunarodnih omladinskih manifestacija i skupova;
- pomoć aktivnostima omladinskih organizacija i udruženja i njihovu promociju;
- ostvarivanje uslova za učešće omladinskih organizacija i udruženja iz Novog Pazara na skupovima i manifestacijama za mlade u zemlji i inostranstvu;
- podsticanje i ostvarivanje međunarodne saradnje koja se odnosi na omladinu;
- istraživanje i analitičko vrednovanje položaja mladih u Novom Pazaru i druge poslove od značaja za mlade koje joj poveri Grad Novi Pazar
- održavanje seminara i radionica
- definisanje mera kojima se podržava razvoj institucija na lokalnom nivou, koje će biti odgovorne za razvijanje i vrednovanje omladinske politike i lokalnih akcionih planova za mlade u saradnji sa omladinskim organizacijama i predstavnicima mladih.
- definisanje aktivnih mera saradnje sa organima jedinice lokalne samouprave u cilju stvaranja kvalitetnijih ponuda za mlade.
- podržavanje inicijativa koje imaju za cilj jačanje saradnje i razumevanje između učenika, studenata, profesora, roditelja i predstavnika jedinice lokalne samouprave i stvaranje prostora za demokratski razgovor u obrazovnim institucijama.
- ostale aktivnosti u cilju zadovoljenja opšteg interesa mladih.

Ovim planom utvrđuju se aktivnosti koje će se ostvarivati u 2024. godini.

IZGRADNJA OMLADINSKOG CENTRA U NOVOM PAZARU

Vlada Republike Srbije je 17. februara 2023. godine donela zaključak broj: 401-1123/2023 kojim je saglasna da Ministarstvo turizma i omladine, radi uspostavljanja omladinskih centara, zaključi ugovore sa Gradom Novim Pazárom.

Zaključkom Vlade Republike Srbije Ministarstvo turizma i omladine se obavezuje da finansira Projekat uspostavljanje omladinskog centra u Gradu Novom Pazaru.

U 2023 godini je Kancelarija za mlade sprovodila pripremne aktivnosti vezane za realizaciju projekta izgradnje omladinskog centra (idejno rešenje, lokacijski uslovi, angažovanje geometra i dr.).

U toku 2024 godine nastavićemo sa svim potrebnim aktivnostima vezanim za izgradnju omladinskog centra u Novom Pazaru.

Omladinski centar je mesto/prostor gde se mladi okupljaju radi sticanja specifičnih znanja i veština i da bi slobodno vreme ispunili na koristan način (hobiji poput teatra, sporta, plesa). Omladinski centar pruža one aktivnosti koje nedostaju u široj zajednici, bilo da su iz kulturne, sportske ili obrazovne sfere i omogućava neformalnim grupama, udruženjima mladih i za mlade, kancelarijama za mlade,

njihovim (krovnim) savezima da realizuju programe koji ima kapacitet za unapređenje omladinske politike, jačanje kapaciteta aktera omladinske politike, i pružanja usluga/servisa/programa omladinskog rada i neformalnog obrazovanja za mlade.

Doprinosi podizanju kapaciteta aktera omladinske politike i mladih, te predstavlja prostor za razmenu znanja i ekspertize povezujući mlade, praktičare/ke omladinskog rada i neformalnog obrazovanja, istraživače i donosioce odluka.

SVE NA JEDNOM MESTU – Za socijalnu inkluziju i zapošljivost mladih

Projekat „SVE NA JEDNOM MESTU – Za socijalnu inkluziju i zapošljivost mladih“ dvogodišnji je program koji Kancelarija za mlade Novi Pazar (Srbija) sprovodi u partnerstvu sa Forum MNE (Crna Gora), Centrom za omladinski rad iz Novog Sada i Građanskom inicijativom mladih Rožaje (Crna Gora), u 6 opština prekograničnog regiona Sandžak u Srbiji i Crnoj Gori.

„SVE NA JEDNOM MESTU“ je finansiran od strane Evropske Unije kroz program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora 2014-2020, u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA II), i uz podršku Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija Republike Crne Gore.

„SVE NA JEDNOM MESTU“ predstavlja model integrisanih usluga za zapošljivost mladih koji nisu u sistemu obrazovanja, radnom odnosu, niti u sistemu obuke (mladi iz „NEET“ populacije), zasnovan na „one-stop-shop“ metodologiji, koji na jednom mestu omogućava mladima da razviju veštine i znanja neophodna za unapređenje njihovih sposobnosti za zapošljavanje i povezivanje sa malim i srednjim preduzećima i IT kompanijama.

„SVE NA JEDNOM MESTU“ model obuhvata sledeće usluge:

1. doseganje i uključivanje mladih iz „NEET“ populacije;
2. razvoj digitalnih znanja i veština uz praktičan rad;
3. razvoj prenosivih (socijalnih) veština;
4. razvoj preduzetničkih veština;
5. metorsku podršku i karijerno savetovanje i
6. umrežavanje sa poslodavcima.

„Sve na jednom mestu“ je program obuke namenjen mladim ljudima koji žele da unaprede svoje znanje i veštine i u potrazi su za poslom. Bez obzira kojom profesijom planiraju da se bave, korišćenje savremenih digitalnih alata, preduzetničke i meke veštine su sastavni deo svakog posla, te smo u skladu sa tim i kreirali one stop shop model koji na jednom mestu obuhvata sve što je potrebno mladoj osobi kako bi brzo i lako došli do posla.

Program se sastojao iz 3 kursa koja su se organizovala u periodu od januara do novembra 2022.

- Kurs mekih veština
- Kurs digitalnog marketinga
- Kurs preduzetništva u IT-ju

Obzirom na veliku uspešnost projekta i na veliku zainteresovanost mladih, projekat će se nastaviti i u 2024 godini. Postoji veliki broj kurseva, ali ono po čemu se program obuka „Sve na jednom mestu“ izdvaja je činjenica da pokriva kompletan i zaokružen set veština na jednom mestu, uz fokus na buduće

zaposlenje. Zahvaljujući znanju koje smo dobili direktno od poslodavaca, kao i znanju koje donose naši predavači i mentori iz poslovnog sektora, pripremićemo mlade da mogu odgovoriti na buduće poslovne zadatke.

Mladi koji uspešno prođu kurseve, dobijaju priliku da u drugoj fazi programa rade na konkretnoj izradi IT biznis ideje uz direktnu podršku uspešnih mentora / predstavnika firmi, i to u trajanju od 3 meseca.

A svoju biznis ideju će moći da predstave u okviru „Elevator pitch“ događaja, a ako budu imali dovoljno dobru prezentaciju, mogu ući i u top 6 timova koji će dobiti i podršku u vidu biznis savetovanja, podršku pri nalaženju dodatnih finansijskih sredstava i ostalih važnih elemenata za početak biznisa.

VRŠNJAČKO MENTORSTVO I OMLADINSKI INKLUZIVNI TIMOVI U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Udruženje studenata sa hendikepom iz Beograda i Kancelarija za mlade Novi Pazar realizuju projekat „Vršnjačko mentorstvo i omladinski inkluzivni timovi u lokalnoj zajednici“, gde su mladi iz Novog Pazara stekli nove veštine, znanja i poznanstva u cilju podizanja svesti o socijalnoj inkluziji i uključivanju srednjoškolaca sa hendikepom u društvene aktivnosti lokalne zajednice.

Kancelarija za mlade Novi Pazar je kroz projekat aktivnosti usmerila na osobe koje mogu imati oštećenje vida ili sluha, motorički ili senzorni hendikepom, ali takođe i hronične bolesti poput dijabetesa, genetske bolesti, ali i disleksiju, disgrafiju, depresiju ili anksioznost. Osim toga, fokus je usmeren i na osobe koje su lečene od raka.

Predstavnici Kancelarije za mlade iz Novog Pazara su pohađali trodnevni trening za vršnjačke edukatore zajedno sa srednjoškolcem/srednjoškolkom sa hendikepom. Predstavnik/ca Kancelarije za mlade i srednjoškolac, odnosno srednjoškolka sa hendikepom iz Novog Pazara su formirali inkluzivni tim Kancelarije za mlade kroz edukovanje o konceptu socijalne inkluzije i hendikepa, aktivizmu i pružanju podrške mladima sa hendikepom na prikladan način. Nakon treninga inkluzivni timovi iz lokalnih zajednica imaju zadatak.

Nakon učestvovanja na treningu inkluzivni tim ima zadatak da i u 2024. godini nastavimo organizovanje zajedničkih aktivnosti koje će za cilj imati promovisanje socijalne inkluzije.

- Planirane su radionice u srednjim školama sa ciljem formiranja inkluzivnih timova u svakoj školi.
- Javne akcije u srednjim školama i na javnim mestima (u saradnji sa školskim timovima)
- Kreiranje sadržaja za društvene mreže u skladu sa informacijama i potrebama inkluzivnih timova

Za realizaciju aktivnosti imaće kontinuiranu podršku vršnjačkog mentora ili mentorke. Mentorstvo podrazumeva usmeravanje u osmišljavanju zadatka, planiranju i realizaciji same aktivnosti.

Planiranim aktivnostima želimo da dorinesemo osnaživanju srednjoškolaca i srednjoškolki sa hendikepom za aktivno uključivanje u sve društvene aktivnosti, ali i za nastavak obrazovanja. Takođe, neophodno je podizanje svesti lokalnih zajednica o pravima osoba sa hendikepom kako bi se pobedili stereotipi, neinformisanost i strah od nepoznatog.

KARIJERNI CENTAR

Osnivanjem Karijernog centra kroz projekat koji je finansijski podržan od Ministarstva omladine i sporta želimo razviti samoodrživi servis u Kancelariji za mlade i mehanizme kojima pospešujemo zapošljivost i zaposlenost mladih kroz pružanje prostora za razvoj, stručno obrazovanje, obuku i zapošljavanje mladih nezaposlenih lica. Karijernim centrom će se povećati kompetencije mladih, ali i odgovoriti na potrebe mladih, tržišta rada. Međusektorskom saradnjom želimo unaprediti perspektive mladih na tržištu rada i stvoriti uslove za češće i kvalitetnije zapošljavanje mladih. Strategija za mlade promovise doživotno učenje kojim se afirmiše znanje i omogućava povezivanje formalnih i neformalnih oblika obrazovanja i razvijanje i uspostavljanje standarda. U tom smislu, Karijerno vođenje i savetovanje mladih predstavlja pružanje pomoći mladima u izboru smera i zanimanja, daljeg obrazovanja, zapošljavanja kao i usmeravanja mladih u programe obuka i dodatnog obrazovanja.

Polazni dokument je i Strategija karijernog vođenja i savetovanja u Republici Srbiji, posebno deo koji se odnosi na dostupnost karijernih informacija mladima, obezbeđivanje kvaliteta Karijernog servisa kroz izgradnju standarda servisa, razvoj metoda i kreiranje informacionih materijala za pojedince. Tendencija projekta je da približi usluge Karijernog centra svakom pojedincu tako što bi bio razvijen servis (tako obezbeđujemo dostupnost) koji uključuje različite lokalne aktere koji se bave karijernim vođenjem i informisanjem. Efikasno sprovođenje politike zapošljavanja moguće je samo uz neposrednu spregu obrazovnog sistema, institucija tržišta rada, i sveta rada.

Razvojem Karijernog centra, inovativnu uslugu mogu koristiti svi mladi koji su zainteresovani za karijerno vođenje i savetovanje. Značaj promene se ogleda u ojačanim kapacitetima mladih, povećanju njihove konkurentnosti na tržištu rada konkretnim znanjima i veštinama koje poslodavci traže kod budućih zaposlenih. Takođe, promena se ogleda i u ostvarenoj saradnji sa poslodavcima i pojedinim institucijama na lokalnom i nacionalnom nivou. Projektom želimo postići promene kod pojedinca, institucije i društva.

Promene kod pojedinaca: Aktivnostima projekta uspostavlja se struktura da mladi budu informisani i savetovani o svim pitanjima koja su važna za razvoj i upravljanje karijerom. Program i individualno osnaživanje mladih omogućice da odluku o izboru zanimanja i škole donose promišljeno na osnovu ličnih interesovanja, želja i sposobnosti ali i na osnovu potreba i mogućnosti tržišta rada.

Mladi imaju mogućnost da steknu samopouzdanje i preuzimaju odgovornost za važne životne odluke i razvijaju svest o tome da mogu da utiču na svoj životni i karijerni put čak i u situacijama kada ne mogu promeniti zadate uslove i situacije. Znanja i veštine stečene kroz programe i usluge Karijernog centra mladi mogu iskoristiti u drugim životnim poljima.

Promene u Kancelariji za mlade: Kancelarija za mlade dobija obučene timove mladih ljudi koji podržavaju rad Karijernog centra i na taj način izlaze u susret potrebama mladih u svojim lokalnim sredinama. Karijerni centar je prepoznat kao mesto za karijerno informisanje, savetovanje, edukaciju i razvoj aktivizma i volonterizma, što posmatramo u kontekstu aktivnog pristupa problemima zapošljavanja. Kancelarija za mlade dobija model funkcionisanja servisa karijernog informisanja i savetovanja, kao specifičnog, inovativnog servisa koji se okreće mladima prižajući im usluge kroz vršnjačku edukaciju, grupni i individualni rad na osnovu njihovih iskazanih potreba.

Promene u društvu: Kreira se i dalje razvija infrastruktura koja podržava mlade u najvažnijim odlukama u njihovom životu. Povećava se broj mladih koji donose promišnjene odluke o izboru zanimanja, čime privreda dobija potencijalno zadovoljnije radnike, kompetentnije za svoj posao, društvo dobija zadovoljnije građane. Na polju Karijernog centra izgrađuju se kapaciteti kojima se u lokalnoj zajednici kreiraju usluge za podršku mladima da odluče o svojem budućem školovanju, obukama, profesionalnim izborima i da upravljaju svojom karijerom

Novi Pazar sa najmlađom populacijom u Srbiji (preko 50% stanovništva mlađe je od 30 godina) ima stopu nezaposlenosti među mladima 60%. Struktura nezaposlenih ne odgovara poslovima koji su aktuelni na tržištu. Grad Novi Pazar prema svom stanovništvu i njegovoj ekonomskoj aktivnosti, ima 30,93% aktivnog stanovništva, gde se svrstavaju oni koji već obavljaju zanimanje i nezaposleni koji su nekada radili i koji po prvi put traže posao. Među neaktivnim stanovništvom koji čini 69,07% ukupnog stanovništva, svrstavaju se i penzioneri, učenici/studenti, domaćice, lica sa prihodima od imovine kao i deca mlađa od 15 godina. Poseban osvrt imaćemo na mlade od 15 do 30 godina.

Očekivani efekti su:

- 1) Unapređene strukture karijernog vođenja i savetovanja u Novom Pazaru kroz formiranje karijernog centra u okviru KZM,
- 2) Unapređeni i inovirani servis karijernog informisanja i savetovanja mladih;
- 3) Razvijene kompetencije Karijernog centra i članova za realizaciju inovativnog servisa karijernog informisanja i savetovanja za prenošenje znanja kroz vršnjačku edukaciju.

Planirane usluge koje ćemo pružati kroz Karijerni centar:

1. Usluge karijernog vođenja i savetovanja kroz Karijerni info Centar i vršnjačku edukaciju, informisanja o slobodnim radnim mestima, mogućnostima obrazovanja i radne prakse, realni susreti sa zanimanjima i poslodavcima.
2. Organizovanje mekih veština kroz treninge pisanja biografije i motivacionog pisma, intervju (razgovor za posao), aktivnog traženja posla, rad na računaru, upravljanje stresom,

komunikacione i interpersonalne veštine, veštine čitanja i aktivnog slušanja i učenja, organizacione veštine, veštine raspolaganja i upravljanja vremenom, timski rad, profesionalizam, fleksibilnost i prilagodljivost, liderstvo i donošenje odluka, veštine delegiranja i veštine prezentovanja.

3. Saradnja sa firmama i udruženjima u vezi zapošljavanja odgovarajuće radne snage i obuke mladih zasnovane na GAP analizi.
4. Informacije o tržištu rada i potrebnim kompetencijama prikupljamo od strane NSZ i poslodavaca. U cilju informisanja a u saradnji sa stejkholderima organizovaćemo sajam zanimanja i zapošljavanja, promotivne aktivnosti u medijima i na društvenim mrežama. Na web stranici projekta poseban akcenat ćemo dati informacijama o tržištu rada i potencijalnim poslodavcima.
5. Informisanje i savetovanje o zanimanjima. Predstavljanje zanimanja će se realizovati nakon SKA analize. Informisanje i savetovanje o zanimanjima će se realizovati kroz većinu usluga koje pružamo.
6. Informacije o potencijalnim poslodavcima.
7. Savetovanje o karijeri i obrazovanju će se razvijati kroz nekoliko usluga koje će se promovisati na medijima, web portalu kao i prilikom organizovanja pomenutih sajмова zapošljavanja i zanimanja.

Usluge savetovanja će se posebno odnositi na:

- Vršnjačka edukacija ima za cilj osposobiti mlade da donose odluke o karijeri
- Izradu video sadržaja koji su specifični za svako zanimanje i predstavljaju jasnu sliku o zanimanju, prednostima i manama.

Petofazni model profesionalne orijentacije kroz obuke:

- Samospoznaja – Mladi kroz odgovarajuće sadržaje, radionicu, testove, savetovanje i introspekciju, prepoznaju sopstvene kapacitete, talente, interesovanja, vrednosti i sklonosti. Upoznaju sebe, svoje želje i mogućnosti.
- Informisanje o zanimanjima - Mladi istražuju svet zanimanja i profesija, koja sve zanimanja postoje, šta sve čini jedno zanimanje, koja su znanja, veštine i osobine potrebne za obavljanje određenog posla i kakve mogućnosti postoje na tržištu.
- Mogućnost školovanja – Mladi se upoznaju sa mogućnostima za školovanje - školama, fakultetima i drugim obrazovnim ustanovama. Sznaju kako izgleda školovanje za njihovo željeno zanimanje. Istražuju škole, obrazovne programe, predmete, upoređuju ih sa svojim interesovanjima i željama.
- Realni susreti - Mladi se upoznaju sa predstavnicima željenih zanimanja i radnim okruženjem, provode vreme u preduzećima, isprobavaju praksu i raspituju se o zanimanjima i školama. Oni svoje željeno zanimanje podvrgavaju testu realnosti, upoređuju svoje želje i mogućnosti sa realnim svetom zanimanja.
- Odluka o izboru zanimanja - Mladi bolje poznaju sebe, umeju da se informisu i sigurniji su u donošenju odluke. Dobijaju specifične tehnike i metode za donošenje odluka,

vaganje alternative i kreiranje akcionih planova. Mladi su spremni da akcioni plan sprovedu u delo kao i da ga menjaju i prilagođavaju u skladu sa okolnostima.

- Pomoć pri nalaženju posla kroz stručnu praksu i karijerno vođenje i savetovanje. Poseban akcenat na ovu uslugu ćemo dati tokom sajma zapošljavanja, medijskih nastupa na tv-u kao i web platforme projekta.
- Upućivanje mladih na radne stručne prakse, realne susrete sa zanimanjima/poslodavcima, izradom video sadržaja koji su specifični za svako zanimanje kao i kroz promotivne aktivnosti na tv-u, društvenim mrežama i na web platformi projekta.

PRUŽANJE BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

U želji da izađemo u susret građanima, prvobitno mladima omogućicemo Pravne savete koje će moci zainteresovani dobiti licno u Prostorijama Kancelarije za Mlade Novi Pazar. Pravni savetnik je sa samo jednim ciljem – pružanje primarne besplatne pravne pomoći svim građanima Novog Pazara kojima je potrebna i koji su materijalno ugroženi. Tim koji nudi besplatnu pravnu pomoć a putem kojeg ćemo nastojati da vam na što bolji i što jednostavniji način pružimo odgovore iz oblasti stvarnog, naslednog, porodičnog, obligacionog, radnog i krivičnog prava, kao i pomoć vezanu za izvršni i parnični postupak.

S obzirom na to da je pravna pomoć građanima svakodnevno potrebna, potrudicemo se da, kroz saradnju sa nadležnim institucijama i jedinicama lokalne samouprave, ažurno i pojednostavljeno pruži odgovore našim korisnicima, kako bi oni na najbolji način ostvarili svoja prava. Naša želja je da vam, putem odgovora i pravnih tekstova, ukažemo na moguće pravce delovanja i damo osnovne smernice i informacije vezane za rešenje vašeg pravnog problema, ali organizacija nema za cilj da zameni angažovanje stručnih lica-advokata u rešavanju tih konkretnih problema. U slučajevima koji ne zahtevaju angažovanje advokata, mi možemo potražiti odgovore na vaša pitanja.

Osobenost naše organizacije je u tome što će se besplatna pravna pomoć pružati licno u prostorijama Kancelarije za mlade Novi Pazar. Nadamo se da ćemo na taj način lakše dopreti do svih onih kojima smo potrebni.

- Savet se daje licno, dolaskom u prostorije Kancelarije za mlade.

Rad sa srednjoskolicima kroz organizovanje:

- Promovisanje za pružanje besplatne pravne pomoći
- Radionice na temu pravnih pojmova
- Pojam tužbe, žalbe, predloga za izvršenje, krivične prijave i dr.
- Upoznavanje srednjoškolaca kako izgledaju podnesci
- Šta je to Ustav i šta on sadrži
- Kako se ispunjava ček, menica

EDUKACIJA O DIGITALNIM TEHNOLOGIJAMA

Digitalne tehnologije će u jednom momentu sasvim izvesno postati nezaobilazni deo svakog građanina a pogotovu kada pričamo o mladima. U prostorijama Kancelarije za mlade ove godine će se organizovati osnovni kurs veb dizajna, grafičkog dizajna, prioritet će biti osnovne funkcije kao što su:

- Uvod u HTML
- Izrada veb strane pomoću HTML5 oznaka
- HTML oznake za markiranje teksta
- HTML hiperveze
- Dodavanje slika na HTML stranu
- HTML tabele
- HTML obrasci
- Uvod u CSS
- Definisane CSS stilova

Kada je reč o grafičkom dizajnu cilj nam je sticanje veštine za samostalan rad u kompjuterskim softverima kao što su:

- Adobe Illustrator,
- Adobe Photoshop,
- In Design.

Polaznici kursa imaju priliku da pohađaju teorijska predavanja i rade praktične vežbe i tako steknu neophodna znanja za samostalan rad u pomenutim celinama. Polaznici koji redovno prisustvuju časovima imaju priliku polaganja završnog testa i dobijanje sertifikata-diplome za uspešno položen završni ispit. Ono što ćemo takođe imati u Kancelariji je i kurs osnova informatike. Mladi će imati priliku da nauče ili obnove znanje vezano za: uvod u operativni sistem Word, program za obradu teksta Word, program za tabelarne kalkulacije Exel.

GRADOVI PROTIV DROGE

Udruženje Izlazak u saradnji sa Kancelarijom za borbu protiv droga Vlade Republike Srbije i sedam jedinica lokalne samouprave (Loznica, Šabac, Sremska Mitrovica, Bor, Majndapek, Bačka Palanka i Novi Pazar) započela je kampanju pod nazivom „Gradovi protiv droge – Pruži ruku podrške“.

Na ovaj način želimo da skrenemo pažnju javnosti da je problem zavisnosti izuzetno složen psihosocijalni problem koji se ne može rešavati samo unutar jedne profesije/struke, već isključivo

efikasnom međusektorskom saradnjom različitih tela i organizacija koje ponaosob imaju specifičnu kompetentnost i odgovornost. Ono što je neophodno jeste puna društvena i javna svest o bolestima zavisnosti, kako bi moglo doći do odgovarajućih pomaka i uticati na zaustavljanje, zatim i na smanjivanje stopa obolevanja stanovništva od bolesti zavisnosti u određenoj sredini. Znamo da je pojedinac odgovoran za svoje postupke, ali mi kao društvo smo odgovorni da pojedincu pružimo podršku kako bi napravio maksimum od svog životnog potencijala.

U sklopu projekta „Biram Oporavak“ Udruženje Izlazak i Kancelarija za borbu protiv droga Vlade Republike Srbije su organizovali brojne sasatanke širom Srbije na kojima je prisustvovalo preko 250 predstavnika iz 77 opština. Akcenat je pre svega stavljen na ruralne sredine gde je uočen veliki broj nedostataka kao što su finansije, ljudski resursi, stručnih obuka i edukacija, neefikasne prevencije, nezainteresovanosti roditelja, neadekvatnih zakonskih okvira. Pored svega navedenog uočena je neinformisanost kako samih zavisnika o mogućnostima tretmana tako i profesionalaca koji se u svom radu sreću sa osobama u problemu zavisnosti i njihovim porodicama. Svi pomenuti problemi, a posebno nedostatak jasne komunikacije među akterima vodi u kontinuirani trend rasta zavisničke populacije sa naglaskom na mlade.

Na osnovu prikupljenih podataka i procene potreba prepoznali smo ulogu i značaj lokalne zajednice u rešavanju ovog problema. Oformili smo Multidisciplinarnе timove na lokalnim nivoima koji se sastoje od predstavnika državnih institucija, lokalnih samouprava, ustanova i organizacija civilnog društva koji se direktno ili indirektno bave bolestima zavisnosti, odnosno smanjenjem ponude i potražnje.

Cilj nam je da Novi Pazar, ima pre svega dobru međusektorsku saradnju na lokalnom nivou, da se razviju kapaciteti servisa kako bi ljudi koji bi želeli da uđu u proces oporavka imali tačno definisane mogućnosti i znali kome se tačno obratiti za pomoć. Nažalost, gotovo da ne postoji sredina u Srbiji u kojoj nema upotrebe droga i nadamo se da ćemo ovom kampanjom uspeti da motivišemo i ujedinito sve aktere koji se direktno ili indirektno bave problemom bolesti zavisnosti, da ovaj problem ne posmatraju iz ugla pojedinca već da zajedno delujemo kao protektivni faktor u susretu sa istim.

NACIONALNI PROGRAM ZA UNAPREĐENJE MENTALNOG ZDRAVLJA I BLAGOSTANJA MLADIH

Tokom pandemije korona virusa, poseban akcenat je na osnaživanju mentalnog zdravlja, generalno mladih. Veliki broj izazova gde se čak možda i mladi najviše suočavaju. Tu se uglavnom govori o izazovima funkcionisanja u savremenom društvu, pritiscima koji mladi osećaju i osećaju potrebu za neku vrstu podrške i pomoći. Istraživanja ukazuju da je kod mladih veoma prisutan osećaj uznemirenosti i napetosti, slabo su motivisani i osećaj bezvoljnosti. U vršnjačkom nasilju se uglavnom mora napraviti razlika između ponašanja koje ima elemente agresije i ponašanja koja se može definisati kao nasilje. Vršnjačko nasilje je odnos snaga između onog ko je počinio nasilja i žrtve koja je slabija i to uglavnom bude glavna karakteristika nasilja.

Novi Pazar je jedan od 10 potpisnika za sprovođenje Nacionalnog programa za unapređenje mentalnog zdravlja I blagostanja mladih.

Program će realizovati Kancelarija za mlade Novi Pazar kroz rad sa vršnjačkim edukatorima, omladinskim radnicima i psiholozima i stručnu podršku nacionalnih organizacija koje sprovode program:

- Radionice o mentalnom zdravlju i bezbednosti mladih
- Obuka vršnjačkih edukatora/ki
- Koordinacija i supervizija vršnjačkih edukatora/ki
- Terenski rad za doseganje mladih iz osetljivih grupa
- Prikupljanje podataka za monitoring programa
- Upućivanje mladih na različite vidove podrške
- Pružanje psihološkog savetovanja
- Individualno i grupno

UVODENJE PERSPEKTIVE MLADIH U PROCES, POLITIKE I PROGRAME

U Novom Pazaru je sa predstavnicima Skupštine grada Novog Pazara uspešno realizovan trening za uvođenje perspektiva mladih u procese, politike i programe u okviru projekta "Zajedno do jače lokalne omladinske politike", koji sprovodi Nacionalna asocijacija kancelarija za mlade, finansira Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije. U skladu sa realizovanim aktivnostima i potrebama planiramo nastavak realizacije procesa u 2024. godini.

Prema Nacionalnoj Strategiji za mlade, sve sektorske politike treba da prepoznaju mlade i njihove potrebe i potencijale i da im omoguće učešće u donošenju strateških odluka. U tom duhu, ovaj trening teži da učesnicima/ama ponudi odgovarajuća znanja i veštine o tome kako da integrišu perspektive mladih žena i muškaraca kroz svoj svakodnevni rad, a uzimajući u obzir različite izazove, potrebe, kapacitete i uticaj na mlade.

Misija OEBS-a u Srbiji otpočela je sprovođenje treninga na temu uvođenja perspektive mladih među sopstvenim programskim timovima i testirala veći broj pomoćnih alata i tehnika koje je razvila, sa širom grupom kolega i koleginica iz 18 različitih struktura širom OEBS regiona. U partnerstvu sa Nacionalnom asocijacijom kancelarija za mlade, ovaj trening prilagođen je za lokalne aktere omladinske politike u Srbiji i nosioce lokalnih politika uopšte i uspešno pilotiran u Novom Pazaru.

U toku 2024. godine učesnici/e će moći da:

- unaprede razumevanje osnovnih koncepata u vezi sa uvođenjem perspektiva mladih, uključujući i osnove omladinske politike, oblike i metode uključivanja mladih u donošenje odluka;
- analiziraju politike, akcione planove i druge procese od značaja na lokalnom nivou uključujući perspektivu mladih u sopstvene aktivnosti, projekte ili programe;
- primene konkretne alate i tehnike za tzv. mejnstrimovanje mladih;
- identifikuju konkretne načine da sopstveni pristup radu učine inkluzivnijim i dostupnijim za ovu grupu građana i građanki;
- doprinesu radnom okruženju koje je osetljivije i otvorenije za pitanja i problem mladih žena i muškaraca;
- artikuliraju benefite uključivanja mladih na lokalnom nivou, inkorporišući i iskustva koja se primenjuju u Evropi i globalno;

Nakon uspešno završenog treninga, određeni broj polaznika/ca iz Novog Pazara uzeće učešće na zajedničkoj obuci sa drugim lokalnim samoupravama, koja će se fokusirati na razvijanje konkretnih mehanizama na lokalnu, poput Saveta za mlade.

INKLUZIVNE RADIONICE

U saradnji sa udruženjem psihologa Novi Pazar - planirane su edukativne radionice o važnosti inkluzivnog obrazovanja kako bi se mladima koji pohađaju gradske i seoske škole, podigla svest o toleranciji i prihvatanju različitosti. Inače, radionice ovog tipa i slične, sprovodimo od samog osnivanja Kancelarije.

Radionice su zamišljene tako da obuhvate učenike škola kao i korisnike ovog udruženja i da se kroz uključivanje mladih iz ranjivih grupa, obuhvate sve teme koje će njihove različitosti približiti njihovim vršnjacima.

Organizovanje radionica i seminara

- Cilj radionica je da osnaži mlade roditelje i pomogne im u usmeravanju i vaspitanju svoje dece. Mladi roditelji oni koji su to postali od svojih 15 do 30 godina u današnjem vremenu su jedna od teško osetljivih grupa i kroz ove aktivnosti želimo im pomoći i biti na usluzi.
- Identifikacija i rad na otklanjanju pedagoških uzroka problema u učenju i ponašanju (usmeravanje istih koji imaju problem sa učenjem i ponašanjem)
- Zajedničko interesovanje, praćenje, dostignuća učenika, sagledavanje njihove uskladenosti sa profesionalnim željama i opredeljenjima.

Pružanje online podrške mladima, mogućnost slanja anonimnih pitanja vezanih za sve probleme koji muče mlade a vezana su za pedagogiju . Preko društvenih mreža Kancelarije za mlade mladi će biti u direktnom kontaktu sa vaspitačem-pedagogom, koji će preko e-maila odgovarati na sva pitanja, davati savete i usmeravati na različite aktivnosti.

ZA ČIST NOVI PAZAR

Kao jednu od glavnih aktivnosti koja je potrebna mladima za zdrav život je podizanje svesti o ekologiji grada. Kancelarija za mlade će u 2024. godini imati razne tribine i ulične akcije na temu čistijeg Novog Pazara. Kroz ove teme, vrlo radno uključujemo i studente svih Univerziteta iz okruženja.

Razlozi zbog kojih je potrebno poseban akcenat staviti na ovu temu su:

- povećanje nivo informisanosti i znanja o ekološkim problemima,
- donosi više stručnosti u kreiranju ekološke politike,
- pomaže procesu uspostavljanja prioriteta,
- otkriva nedovoljno istražena i ugrožena područja u oblasti životne sredine,
- povećava mogućnost lokalnih zajednica da se suoče sa ekološkim problemima,
- doprinose izgradnji konsenzusa o ekološkim prioritetima,

- ohrabruje ekonomski racionalno donošenje odluka,
- doprinosi očuvanju i poboljšanju ekoloških uslova.
- provođenje programa ekoloških akcija
- praćenje i vrednovanje lokalnih programa ekoloških akcija.

OMLADINSKE KARTICE

Kroz formiranje sistema Omladinske kartice želimo na inovativan način da pomognemo mladima iz Novog Pazara. Mogućnost korišćenja beneficiranih usluga za mlade po prvi put se kao sistem predstavlja u Novom Pazaru, gradu sa najvećim prosečnim brojem stanovnika u populaciji mladih. Projekat omogućava niz medijskih aktivnosti uz promociju kulturnih specifičnosti i evropskih vrednosti.

Predviđeno je da svi mladi od 15 do 30 godina mogu dobiti omladinsku karticu. Pogodnosti koje mladi dobijaju sa Omladinskom karticom pomažu u ekonomskom i socijalnom boljitku. Sve aktivnosti su usklađene sa posebnim ciljem 4 Nacionalne strategije za mlade: Mladi imaju ravnopravne mogućnosti i podsticaje da razvijaju svoje potencijale i kompetencije, koji dovode do socijalnog i ekonomskog osamostaljivanja.

Prezentacijom i promocijom sistema Omladinske kartice u saradnji sa svim ustanovama za mlade, osnovnim i srednjim školama, univerzitetima, sportskim društvima, javnim akcijama, kao i posebno kreiranom strategijom komunikacije sa mladima promovisaćemo model korišćenja Omladinskih kartica kao pilot projekat i primer dobre prakse evropskih gradova.

Budući da se sistem Omladinskih kartica kao pilot projekat uvodi po prvi put, potrebno je obezbediti i nove kanale komunikacije na društvenim mrežama i digitalnim platformama, kao i adekvatne medijske formate sa kojima mladi najbolje komuniciraju. Medijski plan targetira širu društvenu zajednicu, partnere, davaoce usluga i potencijalne učesnike. Razvoj kapaciteta institucije Kancelarije za mlade će doprineti nastavku realizacije projekta Omladinskih kartica.

Grad Novi Pazar, Gradsko veće i Odeljenje za privredne delatnosti će doneti urede kojima se definiše saradnja privrednih subjekata u okviru sistema Omladinske kartice. Kancelarija za mlade će u svom budžetu i za narednu godinu predvideti sredstva za nastavak realizacije projektnih aktivnosti.

Kroz razvoj sistema Omladinske kartice dajemo direktan doprinos posebnom cilju 2: Prostorni kapaciteti i usluge za sprovođenje omladinske politike su unapređeni i funkcionalni u svim JLS

VOLONTERSKI DUH MLADOSTI - mladi pokreću pozitivne promene u svojoj zajednici

Volontiranje je u najširem smislu, aktivnost koju pojedinac poduzima dobrovoljno kako bi doprineo dobrobiti druge osobe, grupe, ili organizacije.

Volontiranje osnažuje pojedinca i povećava samopouzdanje, suzbija depresiju i pomaže ljudima da ostanu fizički zdravi. **Kroz volontiranje pomažemo drugima, ali i ukazujemo na probleme i potrebe oko nas, a takođe izgrađujemo i osećaj solidarnosti.**

Kroz dugogodišnji rad sa volonterima i razgovor sa njima shvatili smo da mladi imaju potrebe da budu i društveno aktivni. Mi kao Kancelarija za mlade želimo da osnažimo i pomognemo našim volonterima a i svim mladima, shodno tome kontinuiranim radom ćemo održati i radionice koje su značajne mladima i za koje oni smatraju da su im potrebne, a to su:

- Koordinacija volonterskih akcija u saradnji sa lokalnim organizacijama
- Promocija zdravog načina života
- Podsticanje kreativnih aktivnosti (medijska pismenost, pisanje cv)
- Radionice razvoja veština (liderstvo, timski rad, komunikacija..)
- Kreativno pisanje, kreiranje mladalačkih novina ili časopisa
- Sportske aktivnosti i sportski događaji

U planu je da radimo na međunarodnoj saradnji, razmeni gradova ili zemalja, partnerstvo sa organizacijama iz inostranstva radi razvoja međunarodnih projekata.

PROMOTIVNE AKTIVNOSTI

- **Promocija Kancelarija za mlade** po svim srednjim školskim ustanovama i prikupljanje novih volontera. Uključivanje mladih u naš rad, podizanje svesti o važnosti aktivizma i volonterizma u lokalnoj zajednici kao i davanje logističke i tehničke podrške neformalnim grupama. Promociju realizuju svi zaposleni u Kancelariji za mlade a planira se promocija 4 puta godišnje.
- **Promovisanje i obeležavanje kroz tribine**, radionice, ulične akcije, performanse, flash mob-ove međunarodnih i svetskih dana koji su utvrđeni kalendarom UN. Jako je bitno obeležiti ove datume kako bi mladi bili svesni svih problema kako na lokalnu, tako i na svetskom nivou. Promociju realizuju svi zaposleni u Kancelariji za mlade a planira se promocija u skladu sa određenim datumima.
- **Promocija međunarodnih voloterskih kampova**, kao i produžetak saradnje sa MIS-OM (mladi istraživači Srbije). Na stotine mladih ljudi iz Srbije poseti neku od zemalja sveta kroz program volonterskog servisa i tako širi svoja znanja i upoznaje se sa raznim kulturama. Saradnja naša sa MIS-om ima za cilj da deca iz našeg regiona češće putuju kako bi se usavršavali i gradili sebe i širili svoje vidike ali i da bi nam, kao individue koje su sa drugim narodima radili na poboljšanju druge društvene zajednice, pomogli iskustvom kod nas. Promociju realizuju svi zaposleni u Kancelariji za mlade a planira se promocija 4 puta godišnje.

U prostorijama Kancelarije za mlade redovne aktivnosti sprovode sva sportska društva, gde održavaju sastanke i prezentacije. Radnici kancelarije za mlade za sve veće sportske događaje učestvuju u organizaciji.

MOJA PRVA PLATA – Promocija programa

Kancelarija za mlade organizovaće info sesije o programu MOJA PRVA PLATA sa ciljem informisanja mladih i stvaranja mogućnosti da mladi direktno postavljaju pitanja o programu. Na pitanja će odgovarati predstavnici programa i institucija nadležnih za program MOJA PRVA PLATA, predstavnici Privredne komore Srbije, Kabineta Vlade i Nacionalne službe za zapošljavanje.

Nakon info sesije zainteresovani će imati priliku da postave pitanja okviru Q&A formata. Ovo će biti jedinstvena prilika da se mladi informišu i saznaju nešto više o samom programu i kako oni sami mogu biti deo njega. Ove godine su priliku da se upoznaju sa radom Kancelarije za mlade kroz ovaj program dobili i dvoje mladih, gde će imati priliku da rade sa nama, nauče nešto novo i da stečeno znanje primene i u praksi.

Finansijski plan za 2024. godinu.

JAVNA USTANOVA „KANCELARIJA ZA MLADE“ 87448	16.400.000,00
PROGRAM 14 RAZVOJ SPORT I OMLADINE	16.400.000,00
Programska aktivnost 0005 – Sprovidenje omladinske politike	16.400.000,00
Sport i kultura neklasifikovano na drugom mestu	
PLATE I DODACI ZAPOSLENIMA	8.300.000,00
SOCIJALNI DOPRINOSI	1.700.000,00
SOCIJALNA DAVANJA ZAPOSLENIMA	150.000,00
NAGRADE ZAPOSLENIMA	100.000,00
STALNI TROŠKOVI	800.000,00
TROŠKOVI PUTOVANJA	100.000,00
USLUGE PO UGOVORU	3.100.000,00
SPECIJALIZOVANE USLUGE	1.700.000,00
TEKUĆE POPRAVKE I ODRŽAVANJE	100.000,00
MATERIJAL	350.000,00
Izvori finansiranja za funkciju 860 Prihodi iz budžeta	16.400.000,00

U Novom Pazaru,
10.12.2024 godine

J.U. Kancelarija za mlade

---

dir. Džemaludin Paučinac